

Hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö Joensuun kaupunginvaltuuston päätöksestä 17.6.2024 § 48 tehtyyn valitukseen

KH 26.08.2024 § 274
406/12.00.01.02/2024

Yleistä

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 27.6.2024 päivätyllä läheteellään Joensuun kaupunkia antamaan lausuntonsa Joensuun kaupunginvaltuuston 17.6.2024 § 48 tekemästä päätöksestä tehdystä valituksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan hallinto-oikeudelle 29.7.2024 mennessä. Kaupungin pyynnöstä hallinto-oikeus on pidentänyt vastausaikaa 4.9.2024 saakka.

Joensuun kaupunginvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään päättänyt mm. lakkauttaa Niittylahden koulun vuonna 2027 ja muuttaa Reijolaan suunnitellun koulun paikan nykyisen Niittylahden koulun paikalle, mikä asiallisesti tarkoittaa uuden koulun rakentamista Niittylahden koulun nykyiselle paikalle.

Hallinto-oikeus on toimittanut vielä kaupungille valittajan 28.6.2024, 2.8.2024 ja 14.8.2024 toimittamat lisäselvitykset ja pyytänyt liittämään ne asiakirjoihin lausunnon antamista varten.

Joensuun kaupungin hallintosäännön 6 §:n 1 momentin 10. kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa lausunnot kaupunginvaltuuston puolesta valtuuston päätöksistä tehtyihin valituksiin.

Valittajan vaatimukset ja niiden perustelut

Valittaja vaatii, että hallinto-oikeus kumoaa Joensuun kaupunginvaltuuston 17.6.2024 § 48 päätöksen siltä osin, kun valituksenalainen päätös koskee uuden koulun rakentamista Niittylahteen Reijolan Kaupparaitin sijaan.

Valittaja perustelee vaatimuksiaan alkuperäisessä valituskirjelmässään Reijolaan jo suunnitellulla hankkeella, lyhyemmillä ja turvallisimmilla koulumatkoilla ja lisääntyvällä liikenteellä. Lisäksi valittaja perustelee päätöksen kumoamista Reijolan koulun paremmilla mahdollisuuksia toteuttaa yhdysluokkatoimintaa, yhteisöllisyydellä, taloudellisilla näkökulmilla ja turvallisuudella.

Lisäkirjelmässä valittaja perustelee vaatimuksiaan sillä, ettei päätöksessä ole huomioitu kuntalaisten osallistumis- ja kuulemisoikeutta. Valittaja myös toteaa, ettei päätöstä ole perusteltu hallintolain mukaisesti ja ettei päätös ole hallintolain mukaisesti oikeudenmukainen. Lisäksi valittaja vetoaa oppilaitoslakiin ja ympäristölakiin (on epäselvää, mitä valittaja tarkoittaa oppilaitoslailla ja ympäristölakilla). Lisäkirjelmässä valittaja myös toteaa, että kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2024 tosiasiallisesti tarkoittaa Reijolan koulun lakkauttamista.

Kaupungin vastaus valittajan vaatimukseen

Kaupunki toteaa, että kaupunginvaltuuston päätös KV 17.6.2024 § 48 sisältää useita eri kouluja koskevia päätöksiä. Päätökset ovat muodollisesti toisistaan erillisiä. Valittajan vaatimus kohdistuu valituksenalaisen päätöksessä ainoastaan Niittylahden koulua koskevaan osaan (Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan Niittylahden koulun paikalle). Muita osin valittaja ei vaadi päätöstä kumottavaksi. Hallinto-oikeuden tulee siten ottaa kantaa vain Niittylahden koulua koskevaan osaan päätöstä.

Kaupunki toteaa, että Reijolaan suunnitellun koulun paikan muuttamista Niittylahden koulun paikalle ei ole selvitetty asian valmistelussa. Reijolan koulun oppilaita, heidän vanhempiaan, koulun henkilökuntaa ja muita, joihin asialla saattaa olla vaikutusta, ei ole kuultu em. muutoksesta. Reijolan suunnitellun

koulun paikan muuttamisen osalta Niittylahteen päätöstä ei ole myöskään ole erikseen perusteltu. Kaupunki toteaa, että hallinto-oikeuden arvioitavaksi jää, mikä merkitys näillä seikoilla asiassa on.

Perustelut

Joensuun kaupungin strategiassa 2021 – 2025 Reijolan koulu ja päiväkotito on mainittu 2024 -2026 toteuttavina tai käynnistettävänä hankkeina.

Joensuun kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.8.2023 § 86 rakentaa uuden koulun Reijolaan ja, että Niittylahtenrannan alueelle tulee koulu. Tämän jälkeen alkuvuodesta 2024 Joensuun kaupunki on käynnistänyt säästöselvitykset, ja tähän liittyen tehnyt mm. laajan kouluverkkoselvityksen kevään 2024 aikana. Selvityksen perusteella kaupunginhallitus esitti 17.6.2024 § 48 kaupunginvaltuustolle, että Niittylahten koulu lakkautetaan vuonna 2027 ja Niittylahtenrantaan ei rakenneta uutta koulua. Kaikki Niittylahten ja Reijolan alueen oppilaat sijoitetaan uuteen Reijolan kouluun sen valmistuttua. Valmistelu hallintolain 41 § mukaisine vaikutusmahdollisuuksineen tehtiin tämän esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.6.2024 tehtiin asiaan muutosehdotus, jonka mukaan Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan Niittylahten koulun paikalle. Äänestyksessä muutosehdotus voitti kaupunginhallituksen pohjaehdotuksen. Päätöksen mukaan Niittylahten koulu lakkautetaan vuonna 2027, Niittylahtenrantaan ei rakenneta koulua ja uusi Reijolaan suunniteltu koulu muutetaan Niittylahten koulun nykyiselle paikalle. Asiallisesti Reijolaan suunnitellun uuden koulun paikan muuttaminen Niittylahten koulun paikalle merkitsee, että Niittylahtessa jatkaa koulu, vaikka päätösehdotuksessa ollut Niittylahten koulun lakkauttamista ei esitetty hylättäväksi ja siten erikseen hylätty.

Koska päätös on tehty kaupunginvaltuuston kokouksen aikana tehdyn muutosesityksen mukaisesti, ei hallintolain 41 §:n mukaista vaikuttamismahdollisuuksien varaamista tai muuta valmistelua ole tehty. Päätöksellä on tosiasiallisia vaikutuksia Reijolan kouluun, koska päätöksen perusteella joudutaan arvioimaan Reijolan koulun tilanne. Reijolaan suunnitellun koulun siirtämisen vaikutuksia ei ole selvitetty. Reijolaan suunnitellun koulun muuttamisen osalta asiaa ei myöskään ole perusteltu päätöksessä.

Siltä osin kun valittaja on todennut, että kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2024 tarkoittaa tosiasiallisesti Reijolan koulun lakkauttamista, kaupunki toteaa, ettei päätöstä Reijolan koulun lakkauttamisesta ole tehty. Reijolaan suunnitellun uuden koulun sijainti on päätetty vaihtaa Reijolan sijaan Niittylahteen.

Valittaja on myös vedonnut koulumatkojen pituuteen, liikenteeseen, yhdysluokkatoimintaan, yhteisöllisyyteen, taloudellisiin näkökohtiin ja turvallisuuteen. Näissä on kyse lähinnä tarkoituksenmukaisuusperusteista eikä niihin liittyen valittaja ole esittänyt sellaisia laillisuusseikkoja, joilla olisi asiassa merkitystä. Tarkoituksenmukaisuusperusteilla hallinto-oikeus ei voi puuttua valituksenalaiseen päätökseen. Myös viitaukset oppilaitoslakiin ja ympäristölakiin ovat yksilöimättömiä ja irrelevantteja.

Yhteenveto

Joensuun kaupunki toteaa, että kaupunginvaltuuston päätös 27.6.2024 § 48 siltä osin, kun se on valituksen kohteena, on syntynyt kaupunginvaltuustossa tehdyn muutosesityksen pohjalta. Näin ollen päätöstä Reijolan suunnitellun koulun paikan muuttamista Niittylahteen ei ole valmisteltu eikä Reijolan koulun oppilaita heidän vanhempiaan eikä koulun henkilökuntaa ja muita, joihin asialla saattaa olla vaikutusta, ole kuultu asiasta. Muutosta ei ole myöskään erikseen perusteltu päätöksessä.

Prosessiosoite

Kaupungille osoitetut asiakirjat voidaan lähettää sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@joensuu.fi tai postitse osoitteeseen Joensuun kaupunki, PL 59, 80101 Joensuu

Luettelo liitteenä olevista valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista:

- Kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2024 § 48 sekä sen liitteet
 - palveluverkon kustannusvaikutukset, esitys 22.1.2024
 - oppilasennusteet ja oppilaaksiottoalueet, esitys
 - vaikutusten ennakoarviointi, kouluverkko
 - muistio kuulemistilaisuuksista
 - lisäselvitys kouluverkko, KH 10.6.2024
 - äänestystulosraportit KV 17.6.2024 § 48
 - kirjalliset eriävät mielipiteet KV 17.6.2024 § 48

- Kaupunginvaltuuston päätös 28.8.2023 § 86

Lisäksi asiaan liittyy lukuisia määrä eri tahojen antamia päätöksessä manittuja eri kouluja koskevia lausuntoja ja kannanottoja, joita ei ole liitetty hallinto-oikeudelle lähetettävään materiaaliin.

Oheismateriaalina on valitus täydennyksineen (Hallinto-oikeudelle 25.6.2024 valitus, 28.6.2024, 2.8.2024 ja 14.8.2024 toimitetut lisäselvitykset).

Valmistelija: koulutus- ja nuorisajohtaja, kaupunginlakimies

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa edellä olevan lausunnon kaupunginvaltuuston päätöksestä 17.6.2024 § 48 hallinto-oikeuteen tehtyyn valitukseen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.